

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

94.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 22-го Ноября — 1835 — Wilno. Piątek. 22-go Listopada.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Вильна.

WILNO.

20-го числа сего Ноября городъ нашъ торжествовалъ день вступленія на Престоль Его Императорскаго Величества. Въ 10-ть часовъ утра, Генералитетъ, Почетные, Военные и Гражданскіе Чиновники, Дворянство и Купечество, исполненные живѣйшихъ чувствъ всеподданнѣйшаго благоговѣнія къ Монарху, отправились въ Дворцовую Церковь, гдѣ Архимандритъ *Платонъ* соборно совершалъ божественную Литургію, а послѣ оной благодарственное молебствіе съ колѣнопреклоненіемъ и воспѣтіемъ многолѣтія Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Императорскому Дому. Во всѣхъ храмахъ прочихъ исповѣданій въ тоже время возсылаемы были благодарственныя моленія. — Послѣ обѣди всѣ сословія приносили во Дворцѣ Его Сіятельству Господину Виленскому Военному Губернатору, Генераль-Губернатору Гродненскому, Минскому и Бѣлостокскому, Генераль-Адъютанту Князю *Долгорукову* поздравленія. — Въ 3 часа у Его Сіятельства данъ былъ для знатнѣйшихъ особъ большой обѣдъ, а вечеромъ весь городъ иллюминированъ. — Всерадостнѣйшій день сей заключенъ былъ блистательнымъ собраніемъ знатнѣйшихъ особъ здѣшняго Общества въ залахъ Ресурса, за полночь продолжавшимся.

Дня 20го тѣражнѣйшаго Listopada, miasto nasze obchodziło rocznicę Wstąpienia na Tron NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI. O godzinie 10tej zrana, Jenerałowie, Wyżsi Woyskowi i Cywilni Urzędnicy, Dworzanstwo i Kupiectwo, przejęci najwyższemi uczuciami nayspodannѣйшаго poświęcenia się ku MONARSZE, udali się do Cerkwi Pałacowej, gdzie Archimandryta *Platon* pontyfikalnie odprawiał Bożką Liturgię, a później dziękczynne modły z przykłonieniem i podniesieniem głosów w prośbie o długie lata dla NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI i całego NAYJAŚNIEJSZEGO CESARSKIEGO DOMU. We wszystkich Świątyniach innych wyznań w tymże czasie zanoszone były dziękczynne modły. — Po Mszy wszystkie Stany składały w pałacu Jaśnie Oświeconemu Panu Wilenskiemu Wojennemu Gubernatorowi, Jenerał-Gubernatorowi Grodzieńskiemu, Mińskiemu i Białostockiemu, Jenerał-Adjutantowi Xiążęciu *Dothorukowu* powinszowania. — O godzinie 3ciey u Xięcia Jegomości dla znakomitszych Osób, był wielki obiad. Wieczorem miasto całe było oświecone. — Zakończyło dnia tego radośnego obchód liczne zgromadzenie znakomitszych Osób tuteyszego Towarzystwa w salach Resursowych, którego zabawy przeciągnęły się do późna w nocy.

Санктпетербургъ, 11-го Ноября.

Высочайшая Грамата.

Инспектору всей Поселенной Кавалеріи, Нашему Генералу отъ Кавалеріи Графу Витту.

Окончивъ осмотръ всѣхъ частей внутреннаго управленія вашему Военнаго Поселенія Кавалеріи, съ принадлежащими къ оному войсками, въ числѣ 272-хъ эскадроновъ и 16-ти конныхъ батарей, Мы съ особеннымъ удовольствіемъ нашли войска сіи въ должномъ устройствѣ и порядкѣ; многія изъ нихъ въ самомъ превосходномъ состояніи, а Военныхъ поселенъ, не взирая на бывшіе нѣсколько лѣтъ ея неурожаи, въ довольствѣ и изобиліи. Столь отличное состояніе Военнаго Поселенія Кавалеріи, приписывая тому примѣрному и неуспяному попеченію, которое вы всегда обращали на всѣ части сего огромнаго и многосложнаго управленія, Мы увѣрены, что и подчиненные ваши, поощряемые вашимъ примѣромъ, соединятъ свои усилія для пользы службы и что симъ совокупнымъ рвеніемъ вы доставите Намъ душевное удовольствіе видѣть и впредь постепенное усовершенствованіе всѣхъ строевыхъ частей и вѣдшее приращеніе благосостоянія Военнаго Поселенія Кавалеріи, для полнаго и непремѣннаго достиженія его полезной цѣли. Въ ознаменованіе же Нашего отличнаго благоволенія къ вамъ за столь дѣятельную и полезную службу вашу, Всемилостивѣйше Жалуемъ васъ Кавалеромъ *Ордена Св. Апостола Андрея Первозваннаго*, знаки коего при семъ препровождая, пребываемъ Императорскою Нашею милостію къ вамъ навсегда благослонны.

На подлинной подписано Собственною Его Императорскаго Величества рукою:

Въ г. Орлѣ
25-го Октября 1835 года.

НИКОЛАЙ.

Санкт-Петербург, дня 11 Listopada.

NAYWYŻSZE DYPLOMA.

Inspektorowi całej Osiedloney Kawaleryi, Нашему Jenerałowi Jazdy, Hrabi Wittowi.

Ukończywszy obejrzenie wszystkich części powierzonego zarządowi waszemu Wojennego Osiedlenia Kawaleryi, z należącemi do niego woyskami, w liczbie 272ch szwadronów i 16tu konnych baterii, ze szczególniejszym zadowoleniem znaleźliśmy woyska te w należytym urządzeniu i porządku, многие z nich w stanie nayprzewyborniejszym, a woyskowych osiedleńców, pomimo zdarzonych przez kilka ciągle lat nieurodzajów, w dostatku i obfitości. Tak odznaczając się stan woyskowego Osiedlenia Jazdy, przypisując tey wzorowej i niezmordowanej pieczołowitości, jaką wy obracaliście zawsze na wszystkie części tego ogromnego i tak złożonego zarządu, przekonani jesteśmy, że i podrządni wasi, zagrzewani waszym przykładem, połączą swe usiłowania dla dobra służby i że tą połączoną gorliwością przyniesienie Nam rzetelne w duszy zadowolenie widzieć i na przyszłość stopniowe udoskonalenie wszystkich frontowych części i większy przyrost dobrego stanu Woyskowego Osiedlenia Jazdy, dla zupełnego i niezawodnego osiągnięcia tak pożytecznego celu. A na okazanie Naszego szczególnego zadowolenia dla was za tak czynną i pożyteczną służbę waszą, Nayłaskawiey Mianujemy was Kawalерem *Orderu Św. Jędrzeja Apostoła pierwszego wezwania*, którego znaki przy tém przesyłając, zostajemy CESARSKĄ NASZĄ łaską ku wam nazawsze przychylni.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEY MOŚCI ręką podpisano:

W mieście Orle.
d. 25 Października 1835 r.

НИКОЛАЙ.

— Высочайше подтвержденное въ Теплицъ, въ 20 день Сентября 1835 года, мнѣніе Государственнаго Совѣта. „Государственный Совѣтъ въ соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ о дарованіи воспитанникамъ Московской Практической Коммерческой Академіи нѣкоторыхъ преимуществъ при выпускѣ изъ оной, согласно съ онымъ, *положилъ*: 1) Тѣхъ изъ воспитанниковъ Московской Практической Академіи Коммерческихъ наукъ, кои, будучи изъ свободнаго состоянія, окончатъ въ оной съ отличными успѣхами курсъ наукъ и будутъ имѣть въ томъ надлежащій аттестатъ, награждать званіемъ почетнаго личнаго гражданства, съ выдачею имъ на оное свидѣтельство установленнымъ порядкомъ. 2) Тѣхъ воспитанниковъ, которые симъ званіемъ пользуются уже потомственно, награждать, въ приведенномъ въ предыдущей статьѣ случаѣ, по усмотрѣнію Академіи, однихъ — малыми золотыми медалями для ношенія въ петлицѣ на Аннинской лентѣ, а другихъ — большими и малыми серебряными медалями, по рисункамъ, которые для сего утверждены будутъ. 3) Преимущества сіи распространить и на отличнѣйшихъ воспитанниковъ сей Академіи, удостоенныхъ къ выпускѣ изъ оной, по окончаніи ученія, въ текущемъ году.

— Разсмотрѣвъ представленное Московскимъ Губернскимъ Правленіемъ 1-му Департаменту Правительствующаго Сената обстоятельство, относительно замѣна, для опредѣляемыхъ на службу, метрическихъ свидѣтельствъ, при невозможности имѣть таковыхъ, духовными росписями, Правительствующаго Сената Общее Собраніе первыхъ трехъ Департаментовъ находило, что хотя Высочайшимъ указомъ, опубликованнымъ 31-го Января 1831 года, вѣрно отъ опредѣляющихся вновь на службу требовать въ доказательство времени рожденія ихъ метрическія свидѣтельства; но нельзя не принять въ уваженіе: 1-е, что метрическія книги, до изданія упомянутого указа, могли быть ведены не вездѣ съ исправностію и могли быть утрачены разными случаями, какъ то: пожарами и непріятельскимъ въ 1812 году нашествіемъ, чрезъ что представленіе метрическихъ свидѣтельствъ оказывается, или затруднительнымъ, или невозможнымъ; неимѣніе же оныхъ служить преградой ко вступленію въ службу такимъ лицамъ, кои имѣютъ право на оную по рожденію своему и воспитанію, и 2-е, что при таковой невозможности, метрическія свидѣтельства можно замѣнить удостовѣреніями изъ учрежденныхъ при Церквахъ Господствующей въ Государствѣ вѣры духовныхъ росписей, удостовѣряющихъ бытіе на исповѣди и у причастія Святыхъ Таинъ, ибо въ оныя вносятся, какъ имя и званіе, такъ и лѣта лица, обязаннаго сіе исполнить каждагодно съ малолѣтства. По сему Общему Собранію, согласно заключенію 1-го Департамента Сената, опредѣлило: при исполненіи указа 31-го Января 1831 года, дозволить однако въ случаѣ одной невозможности имѣть метрическое свидѣтельство о желающемъ вступить въ службу и рожденномъ до изданія упомянутого указа, замѣнить оное представленіемъ удостовѣреній изъ духовныхъ росписей, при Церквахъ веденныхъ, которыя выдавать предоставить Духовнымъ Консисторіямъ законнымъ порядкомъ, и за симъ время рожденія въ формулярныхъ спискахъ показывать сообразно таковымъ удостовѣреніямъ; на будущее же время, относительно всѣхъ тѣхъ, которые рождены послѣ указа 1831 года, поступать на точномъ основаніи оного. Государственный Совѣтъ, въ соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената по вопросу: могутъ ли поступающіе въ службу, за неимѣніемъ законныхъ метрическихъ свидѣтельствъ о времени рожденія, замѣнить таковыя свидѣтельствами изъ книгъ исповѣдныхъ, и признавая опредѣленіе Правительствующаго Сената правильнымъ, *положилъ*: оное утвердить. На подлинномъ мнѣніи написано: „Его Императорское Величество воспомянутое мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта о замѣнѣ метрическихъ свидѣтельствъ о времени рожденія, при вступленіи въ службу, въ случаѣ невозможности имѣть таковыя, свидѣтельствами изъ книгъ исповѣдныхъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить“ *Предсѣдатель Государственнаго Совѣта Графъ Новосилцовъ*. 7-го Октября 1835 года. (Спб. В.)

— Въ ночи на 1-е число Ноября, въ четверть третьяго часа, Императорская Академія Наукъ лишилась Перваго своего Вице-Президента, Г. Тайнаго Совѣтника *Андрея Карловича Шторха*, извѣстнаго своими столь полезными сочиненіями о Россіи, отли-

— *Naywyżey potwierdzona w Teplitz dnia 20 Września 1835 roku, Opinia Rady Państwa*: „Rada Państwa na Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Skarbu o darowanie wychowawcom Moskiewskiej Praktyczney Handlowey Akademii niektórych prerogatyw, przy wyuściu z niey, stosownie do tego *postanowiła*: 1) Tych z wychowawców Moskiewskiej Praktyczney Akademii nauk Handlowych, którzy, będąc ze stanu wolnego, ukończą w niey z odznaczającymi się postęпами kurs nauk i będą mieli na to przyzwoity atestat, nagradzać nazwaniem poczetnego osobistego hradźaństwa, z wydaniem im na to nazwanie świadectw, porządkiem ustanowionym. 2) Tych wychowawców, którzy nazwanie to mają już sposobem dziedzictwa, nagradzać, w przytoczonym w poprzedzającym artykule zdarzeniu, podług uwagi Akademii, jednych — mniejszemi złotemi medalami dla noszenia w pętelce na wstędze orderu Św. Anny, a drugich większemi i mniejszemi srebrenemi medalami, podług rysunków, które do tego będą utwierdzone. 3) Prerogatywy te rozciągnąć i na odznaczających się wychowawców tey Akademii, uznanych za godnych wyuściu z niey, po ukończeniu nauk, w bieżącym roku.

— Rozpatrzywszy przedstawioną od Moskiewskiego Rządu Gubern. 1mu Departamentowi Rządzącego Senatu okoliczność, względem zastąpienia, dla wchodzących do służby, metrykowych świadectw, w razie niemożności ich otrzymania, przez duchowne zapisy, Połączone Zebranie Rządzącego Senatu, pierwszych trzech Departamentów, znajdowało, iż chociaż *Naywyższym Ukazem*, opublikowanym 31go Stycznia 1831go roku, rozkazano od zaciągających się nanowo do służby wymagać na dowód czasu ich narodzenia metrycznych świadectw; ale nie można nie dać uwagi: 1) Że księgi metryczne, przed wydaniem pomienionego Ukazu, mogły bydy utrzymywane nie wszędy w regularności i mogły bydy zatracone przez różne przypadki, jakoto: przez pożary i nieprzyjacielskie w 1812ym roku nayscie, przez co złożenie metrycznych świadectw okazuje się, albo trudnem, albo niepodobnem; nie mienie zaś ich jest zasadą do weyścia w służbę takim osobom, które mają prawo do niey przez swe urodzenie i wychowanie, i 2) Że przy takiej niemożności, metrykowe świadectwa można zastąpić zapewnieniem z ustanowionych przy kościołach Panującej w Państwie Wiary duchownych zapisów, przekonywających o odbyciu spowiedzi i przystępowaniu do *Nayświętszych Tajemnic*, gdyż w nich zapisuje się, tak imię i nazwisko, jako też lata osoby, obowiązanej tego dopełniać corocznie od małoletności. Zatem Powszechné Zebranie Senatu, zgodnie z wnioskiem 1go Departamentu Senatu, postanowiło: przy spełnieniu Ukazu 31go Stycznia 1831go roku, dozwolnić jednak, w zdarzeniu samey niemożności mieć Metrykowe świadectwo o życzącym sobie weyść do służby a narodziłom przed wydaniem pomienionego Ukazu, zastępować je złożeniem zapewnienia z duchownych zapisów, przy kościołach utrzymywanych, których wydawanie polecił Duchownym Konsystorzom ustanowionym porządkiem, i ztym czas urodzenia w formalnych opisach wyrażać stosownie do takowego zapisania; na przyszły zaś czas, względnie tych wszystkich, którzy urodzili się po Ukazie 1831go roku, postępować na istotney jego osnowie. Rada Państwa na Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Powszechném zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, względem zapytania: azali mogą wchodzący do służby, w przypadku niemięcia ustanowionych metrykowych świadectw, o czasie ich urodzenia, zastępować takowe świadectwami z ksiąg spowiednich, i przyznając postanowienie Rządzącego Senatu zgodnem z prawidłami, *postanowiła* je utwierdzić. Na autentyku opinii napisano; „Jego Cesarska Mość nastąpiła opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa o zastąpieniu świadectw metrycznych co do czasu urodzenia, przy weyściu do służby, w zdarzeniu niemożności mieć ich, przez świadectwa z ksiąg spowiednich, *Naywyżey utwierdzić* raczył i rozkazał wypełnić. *Prezydent Rady Państwa Hrabia Nowosilcow*. 7 Października 1835 roku. (G. S.)

— W nocy na 1szy Listopada, o kwadransie na trzecią, Cesarska Akademia Umiejętności, utraciła pierwszego swego Wice-Prezydenta, P. Radeę Taynego, *Andrzeja Storcha*, sławnego ze swoich dzieł tak pożytecznych o Rossyi, zaszczyconego szczególną przy-

ченнаго благоволеніемъ Царя, уважаемаго и любимаго всѣми, знавшими его:— въ немъ Академія утратила одного изъ достопочтеннѣйшихъ членовъ своихъ, о коемъ память сохранится долго, безъ сомнѣнія, очень долго.

— Пишутъ изъ Архангельска отъ 23-го Октября: „Рѣка Двина покрылась льдомъ 21-го числа сего мѣсяца, и морозъ доходилъ здѣсь до 14 градусовъ по Реомюру.“

— Текущая въ море рѣка Нарова, и впадающая въ нее близъ взморья рѣка Росонъ, 25-го числа сего мѣсяца, покрылась льдомъ. (С. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 14-го Ноября.

Въ Главномъ Военномъ Училищѣ учреждена на этихъ дняхъ новая кафедра Русскаго языка, и преподавателемъ онаго назначенъ, какъ говорятъ, Г. Шнейдеръ, извѣстный своими сочиненіями по части Военныхъ Наукъ. (Св. П.)

— Е. К. Высочество Наслѣдный Принцъ здѣшнему фабриканту бумажныхъ издѣлій Г. С. Крону препроводилъ золотую медаль съ своимъ портретомъ, за поднесеніе Е. Высоч. нововыдѣланной матеріи.

— Со времени возвращенія Короля и Министровъ въ Берлинъ, опять возобновилась дѣятельность во всѣхъ частяхъ Правительства; опять начались совѣщанія, прерванныя отсутствіемъ многихъ Членовъ Государственнаго Совѣта, и будутъ три раза въ недѣлю. А хотя по большей части занимаются въ нихъ улучшеніемъ внутренней администраціи; однако жъ со введеніемъ новой таможенной и торговой системы, принуждены обращать вниманіе и на постороннія Государства. Въ семь послѣднемъ случаѣ происходила уже нѣсколько разъ разговоръ о томъ, чтобы не устранять отъ себя Англій и уничтожить опасеніе, внушенное въ Англій Лондонскими журналистами, по поводу таможеннаго Германскаго союза; и какъ взаимными сношеніями, такъ и точнымъ показаніемъ, что сбытъ Англійскихъ произведеній на твердой землѣ, со времени введенія таможеннаго Германскаго Союза, увеличивается, опровергнуть то мнѣніе, будтобы все это сдѣлано единственно для подрыву Англійской промышленности— мнѣніе, которымъ пользуется духъ партіи, для возбужденія ненависти противу Восточныхъ Государствъ. Сего можно достигнуть только посредствомъ изслѣдованій извѣстнаго рода, и весьма вѣроятно, что къ тому приступить не замедлятъ. При семь столь сильномъ вліяніи, какое производитъ Пруссія на Германію, учрежденіемъ системы, имѣющей основаніемъ, распространеніе свободной торговли внутренней и внешней, нельзя равнодушно смотрѣть на то, что ея намѣренія почитаются подозрительными; что стараются возбудить недоверіе въ народъ, а особливо торговомъ, котораго пріязню мы нѣкогда пользовались, тѣмъ болѣе, что сіе недоверіе, если оное ближе разсмотрѣть, основано на ложныхъ догадкахъ. А потому, весьма бы желательно было, дабы Правительство нѣсколько яснѣе обнаружило свои намѣренія; отъ сего произошла бы двоякая польза— перемѣна въ Англій общественнаго мнѣнія, неблагопріятствующаго таможенному Германскому Союзу и устраненіе опасенія, господствующаго во Франціи, касательно производства когда-либо свободной торговли съ Германією.

Офицеры Императорско-Россійской Гвардіи, проживавшіе здѣсь нѣсколько времени, оставили уже нашу столицу; нѣкоторые возвратились въ Петербургъ, а именно Полковникъ Графъ Ферзенъ, Князь Вяземскій и Баронъ Вреде; 6-ро же другихъ получили отъ Его Величества Императора позволеніе путешествовать по другимъ Германскимъ землямъ, для обогащенія своихъ познаній; къ симъ послѣднимъ принадлежатъ Капитаны Гвардіи: Гр. Головинъ и Скарятинъ; всѣ отсюда напередъ отправились въ Дрезденъ. (G. C.)

Г е р м а н і я.

Веймаръ, 11-го Ноября.

Е. К. Высоч. Принцъ Бернардъ Саксенъ-Веймарскій сегодня обратно выѣхалъ въ Гагу. Владѣтельный Его Братъ, нашъ Великій Герцогъ, провожалъ своего гостя въ Эйзенбахъ.

Мюнхенъ, 11-го Ноября.

Въ отсутствіе Короля, отправляющагося въ концѣ сего мѣсяца въ Грецію, Наслѣдникъ престола именемъ Короля председательствовать будетъ въ Государственномъ Совѣтѣ. (G. C.)

— Король пожаловалъ Барону Амшелю и Г. Карлу Роттильду титулъ Королевскихъ придворныхъ Банкировъ за заслуги, кои оба они оказали при учрежденіи заемнаго банка въ Баваріи и при важномъ предпріятіи прорытія каналовъ.

чылностію Монарху, поважаного и любящего отъ всѣхъ сткихъ, którzy go znali. Akademia utraciła w nim jednego z najdostojniejszych Członków swoich, o którym pamięć długo pozostanie, bez wątpienia, bardzo długo.

— Piszą z Archangelska pod d. 23 Października, że Dźwina (północna) dnia 21-go pomienionego miesiąca zamarzała; a mróz dochodził 11-tu stopni podług Réaumur.

— Płynąca do morza rzeka Narwa i wpadająca do niej blisko brzegu morskiego Roson, 25go października zamarzały. (P. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, dnia 14 Listopada.

W główney Szkole Woyskowej zaprowadzona temi dniami nowa katedra języka Rosyyskiego, a do dawania jego przeznaczony, jak mówią, P. Schneider, znajomy z pism swoich o Naukach Wojskowych. (P. P.)

— J. K. Wysokość Następcy Tronu, przesłał tu-teyszemu fabrykantowi wyrobów bawełnianych Panu S. Kron, złoty medal z wizerunkiem, za ofiarowaną J. K. Wysokości sztukę materii nowo-wyrobioney.

— Od powrotu Króla i Ministrów do Berlina, ożywiła się znowu czynność we wszystkich wydziałach Rządu; rozpoczęły się znowu konferencye, przerwane nieobecnością wielu Członków Rady Stanu, i trzy razy na tydzień odbywać się będą. A chociaż zajmują się na nich po większej części ulepszeniem wewnętrzney Administracyi, są jednak przytém zniewoleni, przez wprowadzenie nowego systematu celnego i handlowego, do zwracania także uwagi na obce kraje. I pod tym ostatnim względem miała już byż kilkakrotnie mowa o tém, żeby nie odstręczać zupełnie od siebie Anglii; bojaźń, której celny związek Niemiecki nabawił Anglią, przez dziennikarzew Londyńskich poduszczaną, przez lepsze porozumienie się usunąć, a przez dokładny wykaz powiększenia odbytu Angielskich produktów na lądzie od wprowadzenia celnego Niemieckiego Związku, zbić mniemanie, jakoby to wszystko działa się jedynie w celu znieweczenia Angielskiego przemysłu, mniemanie, którego używa duch stronnictwa dla wzbudzenia nienawiści przeciwko Wschodnim Mocarstwom. To może nastąpić tylko za pośrednictwem pewnego rodzaju badań, i bardzo jest rzeczą podobną, że do tego przystąpią. Przy tak wielkim wpływie, jaki na Niemcy wywierają Prussy przez utworzenie systemu, mającego za podstawę rozszerzenie wolnego handlu wewnątrz i zewnątrz, nie może byż obojętném uważanie jego zamiarów za podeyrzane i obudzenie nieufności w narodzie, szczególniej handlowym, którego przychylność posiadaliśmy niegdys, zwłaszcza, że nieufność, ta bliżej uważana, na fałszywych przypuszczeniach spoczywa. Dla tego wszędzie z radością byż przyjęto; gdyby Rząd jawniej cokolwiek ogłosił swoje zamiary. Podwójna korzyść wynikłaby z tego, zmiana w Anglii publiczney opinii, nieprzychylney celnemu Niemieckiemu Związkowi i oddalenie obawy, panującej we Francyi względem prowadzenia kiedykolwiek wolnego handlu z Niemcami.

Oficerowie Gwardyi CESARSKO-Rossyyskiej, którzy tu niejaki czas bawili, opuścili już stolicę naszą; nięktórzy powrócili do Petersburga, jako: Półkownik Hrabia Fersen, Xiążę Wiazemski i Baron Wrede; 6ciu zaś innych otrzymało od NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA pozwolenie na odbywanie podróży po innych krajach Niemieckich, dla rozszerzenia wiadomości swoich; do tych ostatnich należą Kapitanowie Gwardyi: Hrabia Goltwin i Skariatyn; wszyscy wyjechali ztąd naprzód do Drezna. (G. C.)

N I E M C Y.

Weymar, 11 Listopada.

J. K. W. Xiążę Bernard Sasko-Weymarski, wyjechał dzisiay z powrotem do Hagi. Brat jego, Panujący nasz Wielki Xiążę, odprowadza dostojnego gościa aż do Eisenach.

Monachium, 11 Listopada.

W czasie nieobecności Króla, który w końcu b. m. wyjeżdża do Grecyi, Następcy Tronu będąc w imieniu Króla, przewodniczył na posiedzeniach Rady Stanu. (G. C.)

— N. Król nadał Baronowi Amschel i Panu Karolowi Rotschild tytuł: Królewskich bankierow nadwornych, a to z powodu zasług, które obadwaj położyli około ustanowienia banku pożyczkowego w Bawaryi, oraz około ważnego przedsięwzięcia budowy kanałów.

Кобургъ, 9-го Ноября.

На сихъ дняхъ ожидаютъ сюда изъ Вѣны Владѣльнаго Герцога *Фердинанда* съ старшимъ сыномъ. Уже прибылъ Графъ *Лаврадіо*, Членъ Верховнаго Государственнаго Совѣта и Перъ Португаліи въ сопровожденіи Секретаря миссіи Кавалера *де Васконселлозъ*, родственника Князя *Палмелли*; и такъ нѣтъ никакого сомнѣнія, что замужество *Донны Маріи* съ старшимъ сыномъ нашего Герцога придетъ въ исполненіе.

Лейпцигъ, 12-го Ноября.

Ея Императорское Высочество Великая Россійская Княгиня **ЕЛЕНА** прибыла сегодня въ здѣшній городъ. (D. P.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 11-го Ноября.

Одинъ журналъ сообщаетъ: „Еще шесть недѣль и кончится 1835 годъ, который нашедъ много начатыхъ дѣлъ, оставитъ оныя также неконченными. Кто не полагалъ въ началѣ сего года, что въ теченіе онаго совершенно прекратятся споры между Голландією и Бельгією? Кто не надѣялся, что въ ономъ устранены будутъ недоразумѣнія между Францією и Соединенными Штатами Сѣверной Америки? Кто не былъ почти увѣренъ, что сей годъ рѣшитъ кровопролитную войну между *Донъ-Карлосомъ* и *Изабеллою II*? Между тѣмъ изъ этого ничего не вышло. Война (хотя и безвредная) между Неаполемъ и Императоромъ Марокскимъ и понынѣ не кончена заключеніемъ мира. Между Голландією и Бельгією не сдѣлано даже формальнаго перемирія. Уполномоченный Соединенныхъ Штатовъ въ Парижѣ требовалъ выдачи для себя паспортовъ. *Донъ-Карлосъ* сдѣлался столь грознымъ, что Королева-Правительница вооружаетъ противу него всю Испанію. Но кромѣ всего этого, сколько произошло новыхъ недоразумѣній, отчасти дѣйствительныхъ, отчасти мнимыхъ. Кому не извѣстно ожесточеніе, господствующее въ Англии противу Верхняго Парламента? Какими очами смотрятъ его Члены на связи Министровъ съ *О'Коннеломъ*? Между Францією и Испанією, кои въ прошедшемъ году дѣйствовали съ такимъ согласіемъ, дошло до объясненій въ журналахъ и до нотъ, оправдывающихъ поступки первой; что служить доказательствомъ если недовѣрія, то по крайней мѣрѣ, хладнокровія. Выборъ супруга для *Донны Маріи* разстроилъ Португалію съ Сардинією. Изъ подобнаго же источника произошло недоброхотство между Францією и Неаполемъ. Уничтоженіе монастырей въ Испаніи и обращеніе въ пользу казны духовныхъ имѣній, прекратило сношенія сего Государства съ Римомъ. Какъ разныя сѣи запутанности разрѣшить 1836 годъ, трудно предвидѣть; но то достоверно, что тогда, какъ четверный союзъ Англии, Франціи, Испаніи и Португаліи въ семь году ослабѣлъ; тогда какъ *Г. Реневаля* лишился всего своего вліянія въ Мадритѣ; а Португальскія подкрѣпленія, несмотря на столько донесеній, донынѣ въ Испанію не прибыли; какъ приверженцы Доктринерскаго Министерства *Г. Мартинезъ-де-ла-Роза* и *Торрено* должны были удалиться отъ кормила Правленія; въ семь самомъ году послѣдовалъ съездъ Государей въ Калишѣ и Теплицѣ, упрочивающій миръ на Сѣверѣ и Востокѣ Европы. Въ концѣ текущаго года, уже мало слышно о *Лордѣ Грей* и *Лордѣ Бруггамъ* въ Англии, о *Г-нѣ Дюпенѣ* во Франціи, о Генералахъ *Минѣ*, *Палафоксѣ*, *Кезидѣ*, и т. п. въ Испаніи, о Генералѣ *Салданьи* и Министрѣ *Сильва-Карвалю* въ Португаліи. Франція въ семь году утратила Маршала *Мортъе*, Министра *Рини*; *Донъ-Карлосъ* похоронилъ *Сумалакарреви*; Португалія лишилась Супруга *Донны Маріи*; Австрія своего Императора. Нынче толкуютъ въ Англии, о путешествіяхъ *Г-на О'Коннелля*; во Франціи, о проектахъ законовъ *Г-на Персилля*; въ Испаніи, о системѣ *Г-на Мендизабалы*. Въ будущемъ году послѣдуютъ, по всему вѣроятію: замужество *Донны-Маріи*; усмиреніе Испаніи; уравниеніе общественного духа во Франціи и преобразование системы Виговъ. Вотъ и все о политическихъ предметахъ. Въ отношеніи промышленности и наукъ, дѣлаетъ честь 1835-му году, то, что ему одолжены своимъ существованіемъ первыя значительныя чугунныя дороги въ Бельгіи; что въ теченіе онаго учинено столько важныхъ открытій для употребленія паровыхъ машинъ; что въ ономъ начали чаще показываться паровыя экипажи; что въ немъ сдѣланы удачныя опыты плаванія по воздуху и въ подводныхъ судахъ; что напоследокъ открытіе новыхъ свойствъ угольной кислоты представляетъ поле къ безчисленнымъ открытіямъ и изобретеніямъ.“

— *Gazette de France* пишетъ: „Коммиссія врачей, отправленная въ Гамъ для освидѣтельствованія здо-

Кобургъ, 9 Listopada.

Temi dniami spodziewamy się tu Xięcia Pannjącego *Ferdynanda* z najstarszym synem, z Wiednia. Przybył już *Hrabia Lavadio*, Członek Najwyższej Rady Stanu i Par Portugalski, w towarzystwie Sekretarza legacyi, *Kawalera de Vasconcellos*, krewnego Xięcia *Palmelli*. Nie masz więc już wątpliwości, że przyudzie do skutku zamęście *Donny Maryi* z najstarszym synem Xięcia naszego.

Lipsk, 12 Listopada.

Jej Cesarska Wysokość WIELKA XIĘŻNA ROSSYYSKA HELENA przybyła dziś do tutejszego miasta. (D. P.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 11 Listopada.

Jeden z Dzienników zawiera: „Jeszcze sześć tygodni, a skończy się rok 1835ty; rok, który, zostawszy wiele rzeczy rozpoczętych, zostawi je równie nieukończonemi. I któż na początku r. b. nie spodziewał się, że w nim ostatecznie załatwiony będzie spór między Hollandją a Belgią? Któż nie miał nadziei, iż się w nim zniosą nieporozumienia między Francją, a Stanami Zjednoczonymi Ameryki północnej? Któż nie był prawie pewnym, iż rok ten rozstrzygnie krwawą walkę między *Don Carlosem* a *Izabellą II*. Tymczasem nic z tego wszystkiego. Wojna (aczkolwiek nieszkodliwa) między Neapolem a Cesarzem Marokańskim, nie jest dotąd przez zawarcie pokoju ukończona. Między Hollandją a Belgią nie zawarto nawet formalnego zawieszenia broni. Pełnomocnik Stanów Zjednoczonych w Paryżu zażądał właśnie wydania sobie paszportu. *Don Carlos* stał się tak groźnym, iż Królowa Rejentka uzbraja przeciw niemu całą Hiszpanią. Lecz, oprócz tego wszystkiego, ileż to nowych powstało nieporozumień, częścią rzeczywistych, częścią pozornych. Komuż niewiadome rozjątrzenie, panujące teraz w Anglii przeciw Izbie Wyiszej? Jakież okiem patrzą jej członkowie na związek Ministrów z *P. O'Connell*? Między Francją a Hiszpanią, które roku zeszłego w takiej zgodzie działały, przyszło do tłumaczenia się w dziennikach i do not u niewinniających postępowanie pierwszej; co jest dowodem, jeśli nie niewierności, to przynajmniej oziębłości. Wybór małżonka dla *Donny Maryi* poważnił Portugalią z Sardynią. Z podobnegoż źródła powstała również niechęć między Francją a Neapolem. Zniszczenie klasztorów w Hiszpanii i zabranie na skarb majątkow duchowieństwa zakonnego, zerwało stosunki kraju tego z Rzymem. Jak te różne zawikłania rok 1836 rozwiąże, trudno jest przewidzieć. To jest pewna, iż podczas, kiedy traktat poczwórny Anglii, Francji, Portugalii i Hiszpanii w tym roku osłabł; podczas, kiedy *P. Rayneval* stracił prawie cały wpływ swój w Madrycie, a posiłki portugalskie, pomimo tylu doniesień, dotąd do Hiszpanii nie przybyły; sprzymierzeńcy ministerjum doktrynerskiego *PP. Martinez de la Rosta* i *Toreno* od steru Rządu Hiszpanii odstąpić musieli, a w tymże samym roku nastąpiły zjazdy Monarchów w Kaliszu i Cieplicach, utrwalające pokój na północy i wschodzie Europy. W końcu b. r., styszmy już mało co o *Lordzie Grey* i *Lordzie Brougham* w Anglii, o *Panu Dupin* we Francji, o *Jenerałach Mina*, *Palafox*, *Quesada*, i t. d. w Hiszpanii, o *Jenerale Saldanha* i Ministrze *Silva Carvalho* w Portugalii. Francya straciła r. b. Marszałka *Mortier*, Ministra *Rigny*; *Don Carlos* pochował swego *Zumala-Carreguy*; Portugalia utraciła małżonka *Donny Maryi*; Austria swego Cesarza. Dzisiaj głosnemi są: w Anglii podróże *Pana O'Connell*; we Francji projekta (do praw) *Pana Persill*; w Hiszpanii systemat *Pana Mendizabal*. W roku przyszłym nastąpią, według wszelkiego podobieństwa do prawdy: małżeństwo *Donny Maryi*; uspokojenie Hiszpanii, sprośowanie ducha publicznego we Francji i modyfikacya systematu *whigowskiego*. Tyle o pytaniach politycznych. Pod względem zaś przemysłu i nauk, przyniesie to zaszczyt rokowi 1835, iż jemu winny istnienie swe pierwsze koleje żelazne (w Belgii); że za jego rządów poczyniono tyle ważnych odkryć, tyczących się zastępowania parowych machin, że w nim zaczęły upowszechniać się powozy parowe; że w nim uczyniono szczęśliwsze próby żeglowania po powietrzu i płynieniu w statkach podwodnych; iż nareszcie, przez odkrycie nowych własności kwasu węglowego, otworzono pole do nieprzeliczonych odkryć i wynalazków.“

— *Gazette de France* pisze: „Kommissya Lekarzy wysłana do Ham, celem zdania rapportu o stanie zdro-

ровья Г-на Шантелоза, воротилась, какъ слышно, не исполнивъ своего порученія. Г. Шантелозъ буд-то бы объявилъ врачамъ, что овъ самъ одинъ не на-мѣренъ быть предметомъ особенныхъ попеченій, ког-да его товарищи несчастія, также менѣе или болѣе страждущіе, будутъ лишены оныхъ.

— *National* сообщаетъ: Послѣ возстановленія сно-шеній съ Барселлоною, мы получили письмо, изъ ко-его видно, что *Мина* не только поведѣлъ составить новую Юнту, но даже удержалъ комиссію, которую учредила прежняя Юнта, и которая имѣла поруче-ніе, взыскивать всѣ пошлины, подати и т. п., и от-давать оныя въ кассу провинціи.

— Разные дипломаты, много отъ сего общають, что Г-нъ *Бассано* назначенъ Секретаремъ Посольства въ Мадридъ.

— Одинъ Министерскій журналъ утверждаетъ, что за день предъ кончиною Графа *Риньи*, Король под-писалъ постановленіе о назначеніи его Адмираломъ.

— Наше Правительство велѣло въ Тулонѣ воору-жить нѣсколько кораблей. Теперь будетъ 7 линей-ныхъ кораблей на Средиземномъ морѣ. Одни полага-ють, что Франція хочетъ окружить Баlearскія о-строва, дабы флотъ Соединенныхъ Штатовъ лишитъ пристанища на семь морѣ; другіе того мнѣнія, что Правительство отправитъ значительнѣйшую силу въ Алжиръ. (D.P.)

13-го Ноября.

Здѣсь слышно, что Г. *Мендизабаль* есть толь-ко агентомъ одного банкирскаго дома, который цѣ-лю своихъ спекуляцій избралъ Испанію. Отъ сего то Г. *Мендизабаль*, имѣетъ такой кредитъ; отъ сего нѣтъ недостатка денегъ въ Мадридѣ и удобство получать военные снаряды и войска; отъ сего по-мощь Англійскихъ капиталистовъ, и наконецъ отъ сего возвышеніе курса Испанскихъ ассигнацій. Но за то спекулантъ получить значительныя выгоды, е-сли Г. *Мендизабаль* успеетъ въ своей цѣли. Чего не сдѣлалъ *Мина* и столько другихъ Генераловъ, че-го не достигъ ученый *Мартинецъ-де-ла-Роза* и ра-сторонный Графъ *Торрено*; то все умѣлъ преодолѣть Г. *Мендизабаль*, прибывшій съ открытымъ кредитомъ.

— *Messenger* доноситъ, что извѣстіе объ отступле-ніи *Донъ-Карлоса* къ Французскимъ границамъ до Оярзума возвысило цѣну ассигнацій на биржѣ.

— Здѣшнія газеты умалчиваютъ о выѣздѣ Короля и Королевы Бельгійскихъ.

— Генералъ *Алардъ* увѣжаетъ на родину свою въ городъ Ст. Тропецъ, гдѣ пробудетъ еще нѣсколько мѣсяцевъ, а потомъ отправится въ Остъ-Индію. Го-ворятъ, что Король Французовъ далъ ему званіе а-гента при Король Лагоры, и велѣлъ вручить ему о семь назначеніи грамоту. Она сочинена восточнымъ сло-гомъ, на большомъ пергаминаномъ листѣ, съ зо-лотою рамою, положена въ мѣшокъ изъ золотой пар-чи, и привѣшена печать въ корбочкѣ съ гер-бомъ Франціи. Такую же точно грамоту Министръ Внутреннихъ Дѣлъ далъ Генералу на званіе Государ-ственнаго Секретаря при Король Лагоры. Кроме сего Генералъ *Алардъ* получилъ много образцовъ такого оружія, которое въ теченіе 20 лѣтъ исправлено, и думаетъ оное ввести въ Остъ-Индскомъ войскѣ.

— Вчера въ Государственномъ Совѣтѣ рассмат-ривали новый проэктъ, касательно преобразования сей власти. Въ засѣданіи присутствовали Президентъ Со-вѣта, Великій Канцлеръ и Министръ Народнаго Про-свѣщенія.

— *National* сообщаетъ: Съ точностію можемъ ска-зать, что издано повелѣніе о вооруженіи эскадры, со-стоящей изъ 15 кораблей, которая будетъ состоять подъ командою одного Адмирала и двухъ Контръ-Ад-мираловъ. При томъ заготовленный въ Департамен-тѣ Морскаго Министерства, къ будущему засѣданію бюджетъ, совершенно составленъ на военномъ поло-женіи.

15-го Ноября.

Сегодняшній *Мониторъ* напечаталъ слѣдующія назначенія по дипломатической части: Баронъ *Ба-рантъ* назначенъ Посланникомъ въ Петербургъ; Марк-графъ *Румини* Посланникомъ въ Туринъ и Пар-му; Князь *Монтбелло* Посланникомъ въ Швейца-рію; Графъ *Алексій Ст. Пріестъ* Посланникомъ въ Лиссабонъ; Графъ *Карль Морнай* Посланникомъ въ Стокгольмъ, (вчера уже выѣхалъ къ своему мѣсту); Г. *Ласрене* Резидентъ-Министромъ въ Грецію; Г. *Ба-куръ* Резидентъ-Министромъ въ Карлеруэ; Графъ *И-политъ Ларошефуко* Уполномоченнымъ въ Дарштадтъ.

— *Официальный Журналъ* содержитъ слѣдую-щую статью: Такъ какъ Сѣверо-Американскій У-полномоченный въ Парижѣ Г. *Бартоизъ*, требовалъ своихъ паспортовъ: то Французское Правительство велѣло своему Уполномоченному въ Вашингтонъ, Г-ну *Пажо*, предъявить тамъ и свое отозваніе.

wia Pana Chantelauze, wróciła (jakъ слышавъ) не у-скuteczniwszy swego zlecenia. Pan *Chantelauze* miał oświadczyć lekarzomъ, iż samъ jedenъ не chce byдъ przedmiotemъ szczególniejszychъ względów, skoro to-warzyszе jego nieszczęścia; podobnieъ mniej więcej cierpiący, nie będą także objętymi.

— *National* wyraża: „Po przywróceniu związkówъ z Barceloną. odebraliśmy pismo, z którego widać, iż *Mina*, nietylko załciłъ utworzyć nową Juntę, lecz nawet utrzymałъ kommissyя, którą dawniejsza Junta ustanowiła, a która miała zlecenie, aby wybierała wszystkie cła, podatki i t. d. i oddawała je wyłącznie do kassy prowincyi.“

— Różni dyplomacy wiele sobie z tego obiecują, że P. *Bassano* zostałъ mianowany Sekretarzemъ ambasady w Madrycie.

— Jeden z dziennikówъ ministryalnychъ twierdzi, że dniemъ przedъ śmiercią Hrabiego *Rigny*, Królъ podpisałъ postanowienie, mianujące go Admiralemъ.

— Rządъ naszъ kazałъ w Tulonieъ uzbroićъ kilka okrętów. Będziemy teraz mieli 7 okrętówъ linio-wychъ na morzu śródziemnemъ. Jedni mniemają, że Fran-cyя osadzić chce wyspy Balearskie, aby floty Zje-dnoczonych Stanówъ pozbawić wszelkiego schronienia na témъ morzu. Drugi są zdania, że Rządъ wysle zna-czniejszą siłę zbroyną do Algieru. (D.P.)

Dnia 13.

Słychać to, że Pan *Mendizabal*, jest tylko ajen-temъ pewnego domu bankierskiego, który sobie za celъ spekulacy swychъ obrałъ Hiszpaniя. Ztądъ taki kredytъ Pana *Mendizabal*; ztądъ dostatekъ pieniędzy w Madry-cie; ztądъ łatwość dostania ammunicyi i woyska; ztądъ pomoc kapitalistówъ angielskich; ztądъ podnoszenie się kursu papierówъ hiszpańskich. Za to też potѣmъ spe-kulantъ hojne będzie miałъ korzyści, jeśli celъ Pana *Mendizabal* zostanie osiągnięty. Czego nie dokazałъ *Mina* i tylu innychъ jenerałówъ; czego nie dosięgnąłъ nozony *Martinez de la Rosa* i przebiegły Hrabia *Toreno*, to wszystko potrafiłъ zrobić Pan *Mendizabal*, który przyjechałъ z otwartymъ kredytemъ.

— *Messenger* donosi, że wiadomość o odwróceniu *Donъ Karlosa* ku granicomъ Francyi aż do Oyarzumu, spra-wiła podwyższenie ceny papierówъ na giełdzie.

Gazety tutejsze milczą ciągle o wyjeździe Króla i Królowey Belgów.

— Jenerałъ *Allard* udaje się do rodzinnego swojego miasta *Saint Tropez*, gdzie jeszcze kilka miesięcy za-bawi, a potѣmъ odjedzie do Indyj-Wschodnichъ. Mó-wią, że Królъ nadałъ mu tytułъ francuzkiego ajenta przy dworze Lahore, i wręczyć mu kazałъ listъ wierzytelny, z témъ nadaniem. Ten listъ jest w stylu wschodnimъ napi-sany, na wielkimъ pergaminowymъ arkuszu, ze złotą ob-wódką, schowany jest w worku ze złotogłowa, przy którymъ znajduje się złota puszka z herbami Fran-cyi. Podobne zupełnie pismo, ministerъ spraw ze-wnętrznychъ dałъ jenerałowi, jako nominacyя на se-kretarza stanu u Króla Lahore. Nadto jenerałъ *Allard* dostałъ mnóstwo modelowъ takichъ broni, które w ostatnichъ 20-tu latachъ poprawione zostały, i które w woysku wschodnio-indyjskimъ wprowadzić zamysła.

— Wczoray naradzała się Rada stanu nad nowymъ projektemъ do prawa względemъ zreorganizowania tey władzy. Na posiedzeniu znajdowali się: prezesъ rady, wielki kanclerzъ i ministerъ oświecenia publicznego.

— Czytamy w *National*: „Sądzymy, iż z pewnością możemy powiedzieć, że wydany zostałъ rozkazъ do u-zbrojenia eskadry, mającej się składać zъ piętnastu o-krętówъ i zostawać podъ rozkazami jednego Admirala i dwóchъ Kontr-admiralówъ. Oprócz tego, budżetъ, przygo-towany w biurze ministerstwa morskiego na przyszłą sessyя, jest układany na stopę wojenną.“

Dnia 15.

Monitor dzisiejszy następujące zamieszcza mia-nowania w oddziale dyplomatycznymъ: Baronъ *Baran-te* zostałъ przeznaczony na Posła do Petersburga; mar-grabia *Rumigny* na Posła do Turynu i Parmy; książ-że *Montebello* na Posła do Szwajcaryi; hrabia *Alexy St. Priest* na Posła do Lizbony; Hrabia *Karol Mor-nay* na Posła do Sztokolmu, (wczoray odjechałъ już do miejsca swojego przeznaczenia); Panъ *Lagrené* na re-zydującego Ministra do Greoyi; Panъ *Bacourt* na re-zydującego Ministra do Carlsruhe; Hrabia *Hippolit La-rochefoucauld* na Pełnomocnika do Darmstadu.

— *Urzędowy Dziennikъ* zawiera następujący artykułъ: „Ponieważ Północno-amerykański Pełnomocnikъ w Pa-ryżu, Panъ *Barton*, domagałъ się swoichъ paszportówъ, rządъ francuzki nakazałъ swojemu Pełnomocnikowi w Wa-shingtonie, Panu *Pageot*, okazać tamъ swoje odwo-łanie.“

— *Journal de Paris* пишетъ: Объявлено прибытіе *Донз-Карлоса* въ Ирунь на 8 ч. с. м., но кажется, что онъ возвратился въ Толосу, и намъренъ отправиться на Бастанскую долину. Онъ своимъ присутствіемъ старается ободрить войско, которое съ каждымъ днемъ терять бодрость. Генераль *Эвѣя* наблюдаетъ Христиносовъ при Салинасъ. *Итуральде* находится въ Эстельи.

— На сегодняшней биржѣ объявлено въ продажу много ассигнацій и потому онъ значительно уменьшились. Распространенъ слухъ, что Военному Министру подано много представленій объ отнятіи Корсарскихъ патентовъ, при томъ говорили, что Соединенные Штаты много уже выдали подобныхъ же патентовъ. Сіе извѣстіе, которое въ настоящихъ отношеніяхъ между обоими Государствами, можно почитать преждевременнымъ, не произвело большаго впечатлѣнія. Напротивъ кажется, что имѣло значительное вліяніе на дѣла сегодняшней биржи извѣстіе, будто бы Коммиссія, назначенная Французскимъ банкомъ, для разсмотрѣнія вопроса, справедливо ли уменьшить банкный учетъ? отвѣтствовала на оный отрицательно. (G. C.)

16-го Нюбля.

Генераль Графъ *Себастьяни* имѣлъ вчера у Короля аудіенцію.

— Гг. *Тьеръ* и *Гизо* часть вчерашняго дня пробыли у Князя *Броли* въ Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ.

— Говорятъ, что докладъ Г-на *Порталиса*, о покушеніи 28 Іюля, еще не конченъ, и чрезъ 8 или 10 дней будетъ предложенъ Палатѣ Перовъ.

— Г. *Бартоуз* на пароходъ *Poland*, который сегодня изъ *Гавръ* выходитъ въ море, вступилъ какъ пассажиръ.

— Графъ *Эспанья* 10-го ч. с. м. въ сопровожденіи двухъ жандармовъ, прибылъ въ Ліонъ.

— *Ротшильдъ* купилъ Нидерландскую картину *Гобенія* за 34,000 фр.

— Въ *Phare* содержится: Въ долину Ульзама составленный Карлистскій корпусъ, состоящій изъ цѣхоты и конницы, будетъ посланъ въ Аррагонію для прерванія сообщеній между Франціею и Мадритомъ; онымъ командуетъ Бригадиръ *Гони*.

— *Constitutionnel* пишетъ: Мы получили письмо изъ Мадрита, въ которомъ сообщаютъ о дѣлѣ, коему едва можно вѣрить, т. е., будто бы Г. *Реневаля* явно протестовалъ противу Декрета, коимъ *Ріего* возвращены всѣ права. Если бы это было правда, то это бы показывало, что Г. *Реневаля* цѣлой мѣсяцъ опоздалъ въ политикѣ. (A.P.S.Z.)

А в с т р і я.

Вѣна, 16-го Нюбля.

На послѣднихъ двухъ недѣляхъ, здѣшняя Медицинская Коллегія проживающимъ здѣсь врачамъ, объявила приглашеніе, дабы они отправились въ Ломбардію, для пособія отъ холеры.

— По письмамъ изъ Праги, *Карлъ X-й*, съ нѣкотораго времени съ своимъ дворомъ оставилъ *Буштинградъ*, и отправился обратно въ *Градишнъ*.

— Князь *Блакasz* съ сыномъ, и Маршалъ *Бурмонъ* съ двумя сыновьями, на сей недѣли прибыли сюда изъ Праги. Маршалъ вскорѣ намъренъ отправиться въ Римъ.

— По письмамъ изъ Константинополя отъ 28-го ч. прош. м., Князь *Милошъ*, 26-го ч. прош. м., осыпанный знаками милости и почестей, изъ Турецкой столицы, выѣхалъ обратно въ Сербію.

— Императоръ пожаловалъ Большой Крестъ *Леопольда* Дѣйствительному Тайному Совѣтнику и Оберъ-Шталмейстеру Венгерскаго Королевства, Барону *Цихи*. (Силез. Газ.)

Н и д е р л а н д ы.

Гага, 11-го Нюбля.

Journal de la Haye напечаталъ любопытный документъ касательно Англійской политики. Это перехваченное письмо, довѣреннаго агента *Донз-Мигуэля*, имѣвшаго пребываніе въ Лондонѣ въ 1833 году. Изъ онаго заключать можно, что Англійское Министерство, полагая дѣла *Донз-Педро* неспроверженными, соглашалось признать *Донз-Мигуэля*, на слѣдующихъ условіяхъ: 1) Всеобщее прощеніе всѣмъ приверженцамъ *Донз-Педро* и Королевы *Маріи-да-Глоріи*, и возвращеніе всѣхъ забранныхъ и конфискованныхъ имѣній; 2) Пожизненный пенсіонъ симъ двумъ особамъ; 3) Уступка Англій Архипелага Азорскаго Архипелага.— *Донз-Мигуэль* упорно противился согласію на первое условіе, усильно требуемое Англіею и Франціею и сіе упорство было причиною его паденія. Изъ этого письма явствуетъ, что Англія никогда не оставляетъ своей системы, пользоваться заблужденіемъ и не-

— *W Journal de Paris* czytamy: „Zapowiedziano w Irun przybycie *Don Karlosa* na dzień 8 b. m.; lecz zdaje się, że wrócił do Tolozy i zamyśla udać się na dolinę Bastan. Stara się on swoją obecnością zagrzewać wojsko, które codziennie traci odwagę. Jenerał *Eguja* uważa Krystynistów przy Salinas. *Ituralde* stoi w Estella.

— Na dzisiejszej giełdzie wystawiono wiele papierów na sprzedaż i dla tego znacznie się zniżyły. Rozszerzono pogłoskę, że podano Ministrowi wojny liczne przedstawienia o uzyskanie patentów korsarskich i mówiono przy tém, że Stany Zjednoczone już wiele takich patentów udzieliły. Ta wiadomość, którą w obecnym stanie stosunków zachodzących między obudwoma krajami, jako zawczesną uważać można, nie wielkie sprawiła wrażenie. Przeciwnie zdaje się, iż znaczny wpływ na interessa dzisiejszej giełdy wywarła wiadomość, jakoby kommissya, wyznaczona przez bank francuzki i mająca polecenie rozważyć, czy słuszną jest rzeczą zniżyć disconto bankowe, na to pytanie z przeczeniem odpowiedziała. (G. C.)

Dnia 16.

Jenerał Hrabia *Sebastiani* wczora miał posłuchanie u Króla.

— PP. *Thiers* i *Guizot* część dnia wczorayszego przepędzili u Xiecia *Brogie* w Ministeryum stosunkow zewnętrznych.

— Mówią już, że raport Pana *Portalis*, o zamachu 28 go lipca, nie jest jeszcze ukończony, i dopiero chyba za 8 lub 10 dni Izbie Parow podany zostanie.

— P. *Barton*, na statku parowym *Poland*, który dzisiaj z *Havru* na morze wychodzi, na pasażera zapisał się.

— Hrabia *España*, 10-go t. m., towarzyszony od dwóch żandarmów, do Lyonu przybył.

— *Rotschild* kupił jeden obraz niderlandzki *Hobhena* za 34,000 fr.

— *W Phare* czytamy: „W dolinie *Ulzama* utworzył się Karolistowski Korpus, z jazdy i piechoty złożony, który do *Arragonii* posłany ma bydź, dla zupełnego przecięcia związkow pomiędzy *Madrytem* i *Francyją*. Dowodzi nim Brygadyer *Goni*.

— *Constitutionnel* pisze: „Udzielono nam list z *Madrytu*, w którym jest doniesienie o rzeczy, którey za ledwie podobna wierzyć, t. j., że P. *Rayneval* wyraźnie się protestował przeciw dekretowi, przez który *Riego* do wszystkich praw przywrócony został. Jeśli to prawda, toby pokazywało, że się P. *Rayneval* o cały miesiąc w polityce pozostał. (A.P.S.Z.)

A u s t r i a.

Wiedeń 16 Listopada.

W ostatnich 14 dniach, znowu tutejsze Kollegium Medyczne, do lekarzy tu przebywających ogłosiło wezwanie, ażeby się do Lombardyi udali, dla udzielania pomocy w cholerze.

— Według listów z Praги, *Karol Xty* od niejakiego czasu z dworem swym *Busztihrad* opuścił, i do *Hradzina* na powrót się udał.

— Xiążę *Blacas* z synem, i Marszałek *Bourmont*, z dwoma synami, tego tygodnia z Praги tu przybył. Marszałek wkrótce do Rzymu wyjechać zamyśla.

— Według listow z Konstantynopola, pod 28 z. m., Xiążę *Mitosz*, 26-go pomienionego miesiąca, ze stolicy Turcyi, osypany okazami łask i zaszczytow, napowrót do Serwii wyjechał.

— Cesarz Rzeczywistego Radcę Taynego i Wielkiego Koniuszego Królestwa Węgierskiego, Franciszka Hrabie *Zichy*, udarował Wielkim Krzyżem orderu *Leopolda*. (G. Szl.)

N I D E R L A N D Y.

Haga, 11 Listopada.

Dziennik *Journal de la Haye* ogłosił ciekawy dokument we względzie polityki angielskiej. Jest to list przejęty zaufanego ajenta *Don Miguela* hawiącego w Londynie w 1833 roku. Pokazuje się z niego, iż Ministeryum Angielskie, mając sprawę *Don Pedra* za straconą, zgadzało się uznać *Don Miguela*, pod następującemi warunkami: 1) ogólna amnestya wszystkim stronnikom *Don Pedra* i królowey *Maryi da Gloria*, oraz przywrócenie wszelkich zabranych i skonfiskowanych majątków; 2) pensya dożywotnia tym dwóm osobom; 3) Ustąpienie Anglii Archipelagu Azorskiego.— *Don Miguel* wzbraniał się upornie przystać na pierwszy warunek, usilnie przez *Francyją* i *Anglią* wymagany. Upor ten zrzucił jego upadek. Widać z tego dokumentu, iż Anglia nie zmienia nigdy swojego systematu korzystania z błędów i niebacznosci innych narodów, a to celem rozszerzenia swojego wpływu nad

сторожностью другихъ народовъ, для распространения на цѣлой свѣтъ своего вліянія.

— Увѣряютъ, что Е. К. Высоч. Принцъ *Оранскій* намѣренъ совершить путешествіе въ Италію, какъ только войска стануть на зимнихъ квартирахъ. Главная квартира Арміи будетъ перенесена изъ Тильбурга въ Герцогенбушъ.

14-го Ноября.

Король назначилъ нынѣшняго Уполномоченнаго при Лондонской Конференціи (прежде Посланника при Испанскомъ Дворѣ), Г-на Саломона *Дедела*, Посланникомъ своимъ при Дворѣ Е. В. Короля Великобританскаго; Секретаремъ Посольства будетъ Генеральный Консулъ въ Лондонѣ И. В. *Май*. (G. C.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 13-го Ноября.

Король и Королева 10-го ч. с. м. возвратились въ здѣшнюю столицу; на прошлой недѣльъ вѣзди они въ замокъ *Розерсборгъ*. — Посланникъ Его Величества Прусскаго Короля при здѣшнемъ Дворѣ, Баронъ *Брокгаузенъ*, изъ Берлина сюда прибылъ. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Шамбери, 4-го Ноября.

Распространяющіеся слухи, о мятежѣ на островѣ Сардиніи, столь недостоверны, что не только о цѣли и составѣ, но и о самомъ происшествіи ничего навѣрное узнать не возможно. Легко могло бы и дѣйствительно случиться, что ушедшимъ отъ междоусобія Испанцамъ, пришло въ голову пристать къ острову, на который напасть не трудно, дабы съ онаго дѣйствовать на Италію. Къ щастію, Королевскій флотъ, по причинѣ недоразумѣній съ Португальскимъ Правительствомъ, достаточно вооруженъ, и мы твердо можемъ полагаться, что Императорско-Австрійское Правительство, столь тѣсно соединенное съ нашимъ, въ случаѣ нужды опытный свой флотъ, для возстановленія порядка, соединитъ съ нашимъ. (Ганновер. Газ.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Бернъ, 24-го Октября.

Швейцарскія письма доносятъ изъ Базельскаго Кантона: „Въ засѣданіи Совѣта Кантона 19-го Октября, по дѣлу Банкира *Валь*, домогающагося о дозволѣніи, поселиться ему въ купленномъ имѣніи въ Кантонѣ, послѣ совѣщанія отъ 4 до 5 часовъ продолжавшагося, определено большинствомъ 37 голосовъ противу трехъ, держаться нынѣшняго въ семь дѣлъ правила, и покунку имѣнія Банкира *Валь*, такъ какъ онъ Еврей, признать не дѣйствительною. Комиссіи поручено, Правительствующему Кантону, съ прописаніемъ Государственныхъ уложеній показать, что Базельскій Кантонъ не нарушилъ существующихъ договоровъ между Франціею и Швейцаріею, убѣдить Правительствующій Кантонъ почитать сіе дѣло, общимъ дѣломъ Швейцарскаго Союза и преклонить *Людвига Филиппа*, отменить изданныя по сему предмету распоряженія.“ (Извѣстно, что Король Французовъ угрожалъ Базельскому Кантону прекращеніемъ всѣхъ связей, елибѣ Банкиру *Валь*, какъ подданному Франціи, воспретить онъ владѣть имѣніемъ, купленнымъ имъ въ Кантонѣ.) (D. P.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 14-го Ноября.

Говорятъ, что Г. *Рошильдъ* получилъ чрезъ курьера извѣстіе, что Баварское Правительство соглашается на всѣ поданныя ему условія, касательно привилегій, требуемой на проведеніе канала, для соединенія Дуная съ Майномъ.

— Нынѣ всѣ Министры собрались въ Лондонѣ, а Лордъ *Мельбурнъ* имѣлъ сегодня совѣщаніе съ Маркграфомъ *Лансдоуне*, Лордомъ *Минто*, Лордомъ *Говикъ*, Лордомъ *Гленельгомъ* и Лордомъ *Джонотъ-Русселемъ*. (G. C.)

— Въ *Times* напечатано приватное письмо изъ Стамбула отъ 14-го Октября, содержащее, что Турецкое войско состоитъ изъ 80,000 чел., изъ коихъ 60,000 съ 150 орудіями и 50 гаубицами находится въ Азій. Турецкая артиллерія въ Европѣ считаетъ 482 орудія, изъ коихъ 362 въ Стамбулѣ. Сіе письмо также доноситъ, что Тунисскій фрегатъ, на которомъ Посланникъ Дея прибылъ въ Константинополь, готовится отплыть, вмѣстѣ съ вооруженнымъ отрядомъ Турецкаго флота, назначеннаго кажется въ Тунисъ.

— 6-го ч. с. м., въ Деалѣ данъ былъ большой балъ, который Князь *Веллингтонъ* съ нѣкоторыми своими друзьями удостоилъ своимъ посѣщеніемъ. Онъ былъ принятъ съ чрезвычайною вѣжливостію.

— Англійскій бригъ *Serpent*, доставилъ въ Навар-

саѣмъ свѣіемъ.

— Запewнiаю, że jest zamiarem J. K. W. Xięcia Oranii, odbyć podróż do Włoch, jak tylko woyska nasze zajmą leże zimowe. Główna kwatera woyska będzie przeniesiona z Tilburga do Herzogenbusch.

Дня 14.

N. Król Jmć mianował dotychczasowego Pełnomocnika przy konferencyi Londyńskiej (dawniej Posła przy Dworze Hiszpańskim), Pana *Salomon Dedel*, Posłem swoim przy Dworze N. Króla Jmci Wielkiej Brytanii, Sekretarzem Poselstwa będzie jeneralny konsul w Londynie Pan *J. W. May*. (G.C.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, дня 13 Listopada.

Król i Królowa, 10-go t. m. do tutejszey powrócili stolicy; w przeszłym tygodniu wyjeżdżali byli do zamku *Rosersberg*. — Poseł Króla Jmci Pruskiego przy tutejszym Dworze, Baron *Brockhausen*, z Berlina tu przybył. (A.P.S.Z.)

В ъ о с н у.

Chambery 4 Listopada.

Krążące tu pogłoski o powstaniu na wyspie *Sardynii*, są tak niedokładne, że nie tylko o celu i kształcie, ale i o wypadku samym, pewności mieć nie można. Łatwo zaiste podobnymъ do rzeczy wydaćby się mogło, że od rewolucyi krajowej oderwanym hiszpanom przyszło do głowy, wysiąść na łączną do najechania wyspę, ażeby z niej na Włochy wpływ wywierać. Szczęściem, flotta Królewska, dla nieporozumień z Rządem Portugalskim, należycie jest uzbrojona, i z pewnością na tém polegać możemy, że Rząd Cesarsko-Austryacki, tak ściśle z naszymъ związany, doświadczoną swą marynarkę, w razie potrzeby, dla przywrócenia porządku, z naszą potęczy. (Gaz. Hann.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Берна, 24 Października.

Pisma Szwajcarskie donoszą z Kantonu Bazylei: „Na posiedzeniu Rady Kantonu dnia 19 Października, w sprawie Bankiera *Wahl*, domagającego się zezwolenia na osiadłość w kupionych dobrach w Kantonie, uchwalono po cztero do pięcio-godzinnych obradach, 37 głosami przeciw trzem, ażeby pozostać przy dotychczasowymъ w sprawie tey postępowaniu, i kupno dóbr Bankiera *Wahl*, ponieważ on jest Izraelitą, uznać nieważnymъ. Polecono Kommissyi, ażeby Rządzącemu Kantonowi, wykazaniemъ ustaw krajowychъ dowiodła, że Kanton Bazylejski układowъ istnącychъ między Francją a Szwajcaryą nie przekroczył; ma oraz zlecenie, skłonić Kanton Rządzący do uważenia sprawy tey za sprawę ogólną Związku Szwajcarskiego i do spowodowania *Ludwika Filipa*, aby cofnął wydane w tymъ względzie rozporządzenia.“ (Wiadomo, iż Król Francuzów zagroził Kantonowi Bazylejskiemu zerwaniemъ wszelkichъ z nimъ związkwъ, skoroby Bankierowi *Wahl*, jako poddanemu Francyi, nie pozwoliłъ posiadać kupionychъ przezeń dóbr w Kantonie.) (D. P.)

ВІЕЛКА БРІТАНІЯ И ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 10 Listopada.

Mówią, iż Pan *Rotschild* otrzymał przez gońca wiadomość, że Rząd Bawarski przyzwala na wszystkie podane mu warunki, co do przywileju żądanego na budowanie kanału, mającego łączyć Dunaj z Menem.

— Ministrowie zgromadzili się teraz wszyscy w Londynie, a Lord *Melbourne* miał dzisiaj narady z Margrabią *Lansdowne*, Lordem *Minto*, Lordem *Howick*, Lordem *Glenelg* i Lordem *John Russel*. (G. C.)

— *Times* umieściła list prywatny ze Sтамбулу pod dniem 14tym Października, wyrażający, iż woysko Turckie wynosi 80,000 ludzi, z których 60,000 z 150 działami i 50 haubicami znajduje się w Azyi. W Europie Artyllerya Turcka ma liczyć 482 dział, z których 362 jest w Sтамбуле. Daley ów list donosi, iż fregata Tunetańska, na której Posłannik Deja przybył do Sтамбулу, sposobi się do wyyscia pod żagle razem z uzbrojonymъ oddziałemъ flotty Turckiey, przeznaczonymъ (jak się zdaje) do Tunetu.

— Dnia 6go b. m. dano w Deal wielki bal, który Xiążę *Wellington*, z kilku przyjaciołmi swymi, obecnością swoją zaszczycił. Przyjęto Xięcia z największą grzecznością.

— Bryg Angielski, *Serpent*, przyprowadził do Na-

ру взятый Испанскій корабль, на коемъ находилось 394 невольника Негровъ и 31 матросъ.

— Въ *Times* содержится, что по частнымъ письмамъ изъ Лиссабона отъ 25-го Октября, уменьшается привѣтливость нынѣшнихъ Португальскихъ Министровъ.

— Въ собраніи Испанскихъ купцевъ, жительствующихъ въ здѣшней столицѣ, 6-го ч. с. м., назначена Коммиссія для собиранія добровольныхъ приношеній въ пользу Мадридскаго Правительства, и употребленія оныхъ на покупку разныхъ военныхъ припасовъ.

— Герцогиня *Глостерская*, 10-го ч. с. м., прибыла въ Брайтонъ, для посѣщенія Ихъ Величествъ.

— *Brighton-Herald* доносилъ, что Князь Эрнестъ *Тессенъ-Филипстальскій*, который безпрестанно вмѣстѣ съ Ихъ Величествами, останется еще на полгода въ Англіи.

— *Spectator* пишетъ, что по увѣренію многихъ особъ, недавно посѣдившихъ Англію и Шотландію, никогда еще тамошнія мануфактуры не были въ столь цвѣтущемъ состояніи, какъ нынѣ.

— *Кентская* Герцогиня, безпрестанно проживающая въ Рамсгатѣ, недавно давала обѣдъ Дворянству сего города и окрестностей, на которомъ была и Принцесса *Викторіа*. (D. P.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 27-го Октября.

Эскадра, назначенная въ Тунисъ, отплыла вчера подъ командою Великаго Адмирала; она поплыветъ напередъ къ Албанскимъ берегамъ, для взятія оттуда транспортныхъ судовъ. Сія экспедиція кажется безпокойтъ *Мегмеда-Али*; ибо замѣчено, что его Агенты всячески старались тому воспрепятствовать.

— Донесенія изъ Сиріи о успѣхахъ *Ибрагима* подтверждаются. Друзья, покоряясь силѣ, рѣшились положить свое оружіе, за что обѣщали *Ибрагиму* забыть все прошедшее и согласиться на предлагаемыя ими условія.

— Египетскія дѣла, вскорѣ будутъ опять важнѣйшимъ предметомъ и поводомъ къ дипломатическимъ переговорамъ. Нынѣ не говорятъ о распространеніи владычій *Мегмеда-Али*, а только о ненарушимости правъ Порты.

— Корреспондентъ газеты *Times* доноситъ: Австрійскій Посланникъ, Баронъ *Штурмеръ*, вздѣлъ съ своею супругою въ Смирну, для посѣщенія сей прекрасной столицы Іоніи. На возвратномъ пути намѣренъ онъ посѣтить равнины Трои. (G. C.)

Смирна, 20-го Ноября.

Пароходъ *le Leraut* доставилъ изъ Александріи извѣстія по 14-ое ч. с. м.. Бѣдность и неудовольствія тамъ не прекращаются. Пароходъ, *le Nil*, 11-го ч. отправленъ былъ въ Байрутъ для переезда *Ибрагима-Паши*. Вице-Король хотѣлъ возвратиться въ Каиръ; но весьма былъ боленъ, и врачи будто бы умоляли *Ибрагима-Паши*, дабы онъ возвратился въ Египетъ, гдѣ отецъ его находится въ опасности. Холера все еще господствуетъ въ Александріи, хотя не съ такою уже жестокостію.

— Сямъ же путемъ получены извѣстія изъ Сиріи, доходящія до 5-го ч. Октября. Измѣнникъ *Эмиръ-Беширъ*, предавъ Друзовъ въ руки *Ибрагима-Паши*. Въ ущельяхъ при деревнѣ *Делкамасъ* они совершенно почти истреблены. Послѣ сей победы *Ибрагимъ Паша* съ 12,000 отступилъ въ Ливанъ, гдѣ все ему покорилось. Онъ такой наведъ на Друзовъ ужасъ, что они оставили всѣ укрыленные мѣста. Большая часть Ливана была уже покорена. Сіе извѣстіе встревожило всю Сирію.

— Французскій Адмиралъ *Масье де Клерваль* сталъ на якорь при Вурлѣ и ежеминутно его сюда ожидаютъ. Возвращающійся въ Стамбулъ Интернунцій *Штурмеръ*, привѣтствованъ былъ 17 пушечными выстрѣлами. Извѣстія изъ Аеніъ доходятъ до 9-го ч. с. м. Говорятъ, что *Колокотрони* и *Плапутосъ* намѣрены были опредѣлиться въ ново формированную фалангу. (G. C.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Недавно сдѣлано въ Опорто (въ Португаліи) чрезвычайно важное для древней Исторіи открытіе. Въ монастырѣ *Санта-Марія-де-Мериньо*, въ провинціи *Энтре-Дуро* и *Миньо*, найдены вполнѣ девять книгъ *Финикійской* Исторіи *Филона Библиоскаго*, переведенной имъ на Греческій языкъ съ Финикійскаго творенія *Санхуніатона*. Доселѣ была извѣстна одна только первая книга этого творенія, и притомъ въ весьма искаженномъ видѣ, по сочиненію *Евсевіа Praefatio Evangelica*. Полковникъ *Перейра*, которому мы обязаны этимъ извѣстіемъ, въ скоромъ времени напечатаетъ сіе твореніе въ Германіи. (Спб. В.)

Warry, забраны окрѣтъ *Hiszpański*, на которомъ сіе 394 Мурзюновъ невольниковъ и 31 майткѣвъ находило.

— *Times* пишетъ, изъ według listów prywatnychъ z *Lisbony* pod dniemъ 25tymъ *Października*, zmniejsza się popularność teraźniejszychъ *Ministrów* *Portugalskich*.

— На zgromadzeniu kupcówъ *Hiszpańskich*, osiadłychъ w tutejszejъ stolicy, odprawionémъ dnia 6go b. m., wyznaczono kommissyą do przyjmowania добровольныхъ ofiarъ na wsparcie Rządu *Madryckiego* i użycie ichъ na kupno potrzebъ wojennychъ.

— Xiężna *Gloucester* przybyła dnia 10go b. m. do *Brighton*, celemъ odwiedzenia Królestwa *Ichmoś*.

— *Brighton-Herald* donosi, iż Xiężę *Ernest Hess-Filippsthal*, który się ciągle znajduje w towarzystwie Królestwa *Ichmoś*, zabawi jeszcze pół roku w *Anglii*.

— *Spectator* pisze, iż podługъ twierdzenia wielu osób, które niedawno zwiedzały *Anglię* i *Szkocyę*, rozdzielnie tamedne nigdy jeszcze nie były w tak kwitującymъ stanie, jakъ są teraz.

— Xiężna *Kent*, która ciągle mieszka w *Ramsgate*, dawała niedawno obiadъ Szlachcie tego miasta i okolic, na którymъ się znajdowała także Xiężniczka *Wiktorya*. (D. P.)

ТУРЦЫЯ.

Константинополь, dnia 27 Października.

Эскадра, przeznaczona do *Tunetu*, wypłynęła dnia wazorayszego pod rozkazami Wielkiego Admirała: udaje się naprzódъ ku brzegomъ albańskimъ, dla zabrania ztamtądъ okrętówъ przewozowychъ. Та wyprawa zdaje się czynić niespokojnymъ *Mehmeda-Alego*: uważano albowiem, że ajenci jego starali się przez wszelkie sposoby, ażeby nie przyszła do skutku.

— Doniesienia z *Syrii* o pomyślnémъ powodzeniu *Ibrahima*, potwierdzają się. Druzowie ulegając przemocy, skłonili się do wydania swej broni; за co przyrzekli imъ *Ibrahim*, zapomnieć zupełnie przeszłości, i zezwolić na żądane przez nichъ warunki.

— Sprawa *Egiptu* jest przedmiotemъ, który wkrótce znówu będzie pod rozwaгę wzięty i stanie się powodemъ dyplomatycznychъ układówъ. Tymъ razemъ nia masz tu mowy o rozszerzeniachъ *Mehmeda-Alego*, lecz idzie rzecz względemъ nietykalnościъ правъ Порты.

— Korrespondentъ gazety *Times* donosi: Poseł *Austryacki*, *Baron Stürmer*, jeździł z żoną do *Smyrny* dla poznania tey piękney stolicy *Jonii*. W powrocie ma zwiedzić równiny *Troi*. (G. C.)

Smyrna, dnia 20 Października.

Окрѣтъ паровы *Le Leraut*, przywiózł wiadomości z *Alexandryi* po dzień 14ty b. m. Nędza i nienkontentowanie były tamъ wielkie. Окрѣтъ паровы *Nil*, wysłany zostałъ dnia 11 do *Bairut* dla przewiezienia *Ibrahima-Paszy*. *Vice-Król* chciał do *Kairu* powrócić; ale byłъ bardzo cierpiący i Doktorowie mieli prosić *Ibrahima-Baszę*, żeby powrócił do *Egiptu*, gdzie oyciecъ jego w niebezpieczeństwie zostaje, Cholera panowała jeszcze w *Alexandryi*, chociażъ nie zbytъ gwałtowną jestъ obecnie.

— Та samą drogą nadeszły także wiadomości z *Syrii*, dochodzące do 5go *Października*. Dwuznaczny *Emir-Beszyr* oddał Druzówъ w ręce *Ibrahima-Baszy*. W wozowie pod wsią *Delkamas* zupełnie prawie zniszczeni zostali. Po témъ zwycięztwie *Ibrahim-Basza* udał się z 12,000 na *Libanon*, gdzie mu się wszystko poddało. Takъ wielki przestрахъ ogarnął Druzówъ, iż opuścili wszystkie warowne stanowiska. Większa częśćъ *Libanu* była jużъ podbitą. Та wiadomośćъ całą *Syryę* zatrwożyła.

— *Francuzki* Admirałъ *Mussieu de Clerval* stanął pod *Vourla* na kotwicy, i co chwila jestъ tu spodziewany. Wracający do *Stambu* Internuncyuszъ *Stürmer*, zostałъ powitany 17to-działowemi wystrzałami. Wiadomości z *Aten* dochodzą do 9go b. m. Mówią, że *Kolokotroni* i *Plaputos* mieli weyść do nowo tworzącychъ się *Falangów*. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Niedawno zrobiono w *Oporto* (w *Portugalii*) bardzo ważne dla *Historii* starożytney odkrycie, jest to wynalezienie w klasztorze *N. Panny de Merinhao*, położonymъ w prowincyi *Entre Duero* i *Minho*, dziewięciu ksiągъ *Fenickiey* *Historii* *Philona z Byblos*, które onъ przekładałъ na językъ *Grecki* z *Fenickiego* *Sancho-niathona*. Dotądъ pierwsza tylko księга dzieła tego znająmą była w *Euzebiusza Praefatio Evangelica*, ale hardzo pokaleczona. To odkrycie winniśmy Półkownikowi *Perceiro*. Wkrótce ogłosi onъ to dzieło drukiemъ w *Niemczech*. (G. S. P.)

ЗАПАСКА

ДЛЯ СЕЛЬСКИХЪ ЗАПАСНЫХЪ ХЛѢБНЫХЪ МАГАЗИНОВЪ.

(изъ Земледѣльческой Газеты.)

Съ Высочайшаго разрѣшенія, Министерство Финансовъ приняло мѣры къ поощренію казенныхъ крестьянъ, для скорѣйшаго наполненія сельскихъ запасныхъ магазиновъ, особыя запашки, тамъ, гдѣ обстоятельства тому благоприятствуютъ. Издавши о семъ особыя правила, заключающія въ себѣ нѣкоторые предметы, могущіе возбудить любопытство и частныхъ владѣльцевъ. Почему Редакція не излишнимъ считаетъ помѣстить здѣсь изъясненіе изъ сихъ правилъ, присовокупляя къ тому, что важная польза сихъ запасекъ состоитъ еще въ томъ, что посредствомъ ихъ, запасные магазины наполнятся, не обыкновенно съ полей собираемаго количества хлѣба, а нужнаго на собственное продовольствіе и на продажу, а въ новаго особаго источника.

Слѣдующая таблица, гдѣ взято въ примѣръ общество изъ 160 ревизскихъ душъ, показываетъ совершенно ясно, какъ велика польза отъ таковыхъ запасекъ. Земли оныхъ пажно весьма немного, всего, принимая въ расчетъ умеренный урожай, до 32 десятинъ въ теченіе трехъ лѣтъ и въ одномъ году не болѣе 12 въ посядь; съ крестьянъ требуется сначала не большое только количество сѣмянъ, а главное, чтобы они приложили къ тому дѣлу свои труды и старанія.

ПРИМѢРНАЯ ТАБЛИЦА ОСОВОЙ ЗАПАШКѢ ДЛЯ СЕЛЬСКО-ЗАПАСНАГО МАГАЗИНА ПРИ ОБЩЕСТВѢ ИЗЪ 160 РЕВИЗСКИХЪ ДУШЪ, СЪ КОИХЪ СЛѢДУЕТЪ СОБРАТЬ ВЪ ТЕЧЕНІЕ 16 ЛѢТЪ 160 ЧЕТВЕРТЕЙ РЖИ.

Годы.	РАСПОРЯЖЕНІЯ.	Примѣрно количество десятинъ подъ посѣвъ.	Четверти.				Остается на сѣмена.
			Количество высѣваемой ржи.	Урожай примѣрно сама пшѣ.	Вносятся въ сельскіе запасные магазины.	Остается на сѣмена.	
1835	Вносятся самими крестьянами . . .	—	—	—	10	—	Какъ сіи 15 чет. на посѣвъ болѣе не нужны, то могутъ быть обращены на поименія утки и мышьядія.
	Собирается ими посѣвъ	—	5	—	—	—	
1836	По запашкѣ для сельскихъ запасныхъ магазиновъ	4	5	25	10	15	
1837	По запашкѣ	12	15	75	60	15	
1838	По запашкѣ	12	15	75	70	5	
1839	По запашкѣ	4	5	25	10	15	
						160	

ТАКОВАЯ ЖЕ ТАБЛИЦА ЗАПАШКѢ ДЛЯ ПОСѢВА ЯРОВАГО ХЛѢБА, КОЕГО СЛѢДУЕТЪ СОБРАТЬ ВЪ ТЕЧЕНІЕ 16 ЛѢТЪ 80 ЧЕТВЕРТЕЙ.

Годы.	РАСПОРЯЖЕНІЯ.	Количество десятинъ.	Количество высѣваемого яроваго хлѣба.	Урожай примѣрно сама третей.	Четверти.		Остается на сѣмена.
					Вносятся въ сельскіе запасные магазины.	Остается на сѣмена.	
1835	Вносятся самими крестьянами . . .	—	—	—	5	—	Сей о статокъ можеть быть обращенъ на утку и мышьядія.
1836	Вносятся ими же . . .	—	—	—	5	—	
	Собирается ими же на посѣвъ	—	6	—	—	—	
1837	По запашкѣ для сельскихъ запасныхъ магазиновъ	2	6	18	6	12	
1838	По запашкѣ	4	12	36	18	18	
1839	По запашкѣ	6	18	54	46	8	
					80		

Польза, отъ таковыхъ запасекъ происходящая, весьма значительна, и тогда, если посѣвъ уменьшить въ половину, въ случаѣ недостатка свободной у обществъ земли. Сіе доказывается слѣдующими двумя таблицами.

ZASIEW NA WIEYSKIE ZBOŻOWE MAGAZYNY.

(z Gazety Rolniczey.)

Za Najwyższém Zezwoleniem, Ministerjum Skarbu przedsięwzięto środki, do zachęcenia Skarbowych włościan, ażeby dla rychlejszego napełnienia wiejskich zapasnych magazynów, zaprowadzili osobne gromadne zasiewy tam, gdzie okoliczności temu sprzyjają. Wydane o tém oddzielne prawidła, zawierają w sobie niektóre przedmioty, mogące zastanowić uwagę i prywatnych właścicieli: dla tego Redakcyja nie sądzi zbytecznym, pomieścić tu wyciąg z tych prawideł, dodając: iż ważny pożytek z tych zasiewów i w tém się jeszcze zawiera, że się przez to zapasne magazyny napełniają, nie ze zwyczajnych zbiorów, potrzebnych włościanom na żywność i sprzedaż, ale z nowego osobnego źródła.

Następująca tablica, w której wzięto za przykład wieś ze 160 dusz rewizyjnych, pokazuje zupełnie jasno: jak wielki jest pożytek z takich zasiewów. Ziemi dla nich potrzeba bardzo nie wiele, wszystkiego (biorąc w rachunkach mierny urodzaj) do 32 dziesięcin w ciągu lat czterech, a na rok jeden, naywięcej dziesięcin 12 w poletku; od włościan potrzebuje się na początek nie wielka ilość nasienia: główna tylko, żeby przyłożyli do tego własney pracy i starania.

TABLICA WZOROWA OSOBNEGO ZASIEWU OZIMINY NA WIEYSKO-ZAPASNY MAGAZYN, DLA WIOSKI, MAJACEY 160 DUSZ REWIZYJNYCH, Z KTÓRYCH W CIĄGU LAT 16, NALEŻY ZEBRAĆ ŻYTA CZETWIERTI 160.

Lata.	ROZPORZĄDZENIA.	Dziesięciny ziemi pod zasiew.	Czetwierti.			
			Ilość wysiewanego żyta.	Urodzaj w ziarn pięć.	Wnosi się do magazynu.	Zostaje na nasienie.
1835	Wnoszą sami włościanie	—	—	—	10	—
	Prócz tego dają na zasiew	—	5	—	—	—
1836	Z zasiewu na magazyn	4	5	25	10	15
1837	Ditto. Ditto.	12	15	75	60	15
1838	Ditto. Ditto.	12	15	75	70	5
1839	Ditto. Ditto.	4	5	25	10	15
					160	

A że te 15 czetwierti na dalszy zasiew są już niepotrzebne, więc mogą się użyć na wynagrodzenie straci: uszkodzeń od szczerów i t.p.

PODOBNAŻ TABLICA ZASIEWU JARZYNNEGO, JAKOWEGO NALEŻY ZEBRAĆ Z TAKIEJŻE LICZBY 160 DUSZ W CIĄGU LAT 16, CZETWIERTI 80.

Lata.	ROZPORZĄDZENIA.	Dziesięciny ziemi pod zasiew.	Ilość wysiewanej jarzyny.	Czetwierti.		
				Urodzaj w ziarn trzy.	Wnosi się do magazynu.	Zostaje na nasienie.
1835	Wnoszą sami włościanie	—	—	—	5	—
1836	Wnoszą ciż	—	—	—	5	—
	I nad to dają na zasiew	—	6	—	—	—
1837	Z zasiewu na magazyn	2	6	18	6	12
1838	Ditto. Ditto.	4	12	36	18	18
1839	Ditto. Ditto.	6	18	54	46	8
					80	

Ta pozostałość może być użyta podobnie na wynagrodzenie decy i zjedzenie szczerów.

Pożytek z takich zasiewów bardzo znakomity będzie i wtenczas, jeśli się one zmniejszą do połowy, na przypadek niedostatku próżney ziemi. Co się dowodzi następującymi dwiema Tablicami.

ПРИМѢРНАЯ ТАБЛИЦА ОСОБОЙ ЗАПАСКѢ ДЛЯ СЕЛЬСКАГО ЗАПАСНАГО МАГАЗИНА ПРИ ОБЩЕСТВѢ ИЗЪ 160 РЕВИЖСКИХЪ ДУШЪ, СЪ КОИХЪ СЛѢДУЕТЪ СОБРАТЬ ВЪ ТЕЧЕНИЕ 16 ЛѢТЪ 160 ЧЕТВЕРТЕЙ РЖИ.

Годы.	РАСПОРЯЖЕНИЯ.	Примѣрное количество десятины подъ посѣвъ.	Количество высѣваемой ржи.	Урожай примѣрно самый.	Вносится въ сельскіе запасные магазины.	Остается на сѣмена.
			Четверти.			
1835	Вносится самими крестьянами . . .	—	—	—	10	—
	Собирается ими же на посѣвъ	—	2 $\frac{1}{2}$	—	—	—
1836	Вносится ими же . .	—	—	—	5	—
	По запаскѢ для сельскихъ запасныхъ магазиновъ	2	2 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{1}{2}$	5	7 $\frac{1}{2}$
1837	По запаскѢ	6	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$	30	7 $\frac{1}{2}$
1838	По запаскѢ	6	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$	30	7 $\frac{1}{2}$
1839	По запаскѢ	6	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$	30	7 $\frac{1}{2}$
1840	По запаскѢ	6	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$	32 $\frac{1}{2}$	5
1841	По запаскѢ	4	5	25	17 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$
					160	

Сей остатокъ можетъ быть обращенъ на утку и мышадіе.

ТАКОВАЯ ЖЕ ТАБЛИЦА ДЛЯ ПОСѢВА ЯРОВАГО ХЛѢБА, КОЕГО СЛѢДУЕТЪ СОБРАТЬ ВЪ ТЕЧЕНИЕ 16 ЛѢТЪ 80 ЧЕТВЕРТЕЙ.

Годы.	РАСПОРЯЖЕНИЯ.	Примѣрное количество десятины подъ посѣвъ.	Количество высѣваемого ярового хлѣба.	Урожай примѣрно самый третей.	Вносится въ сельскіе запасные магазины.	Остается на сѣмена.
			Четверти.			
1835	Вносится самими крестьянами . . .	—	—	—	5	—
1836	Вносится ими же . .	—	—	—	5	—
	Собирается ими же на посѣвъ	—	3	—	—	—
	Вносится ими же . .	—	—	—	3 $\frac{1}{2}$	—
1837	По запаскѢ для сельскихъ запасныхъ магазиновъ	1	3	9	1 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$
1838	По запаскѢ	2 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{1}{2}$	9
1839	По запаскѢ	3	9	27	18	9
1840	По запаскѢ	3	9	27	18	9
1841	По запаскѢ	3	9	27	16 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$
					80	

Сей остатокъ можетъ быть обращенъ на утку и мышадіе.

Впрочемъ если крестьяне разсудятъ собирать съ самаго начала столько сѣмянъ, чтобы засѣвать такое же количество земли овсомъ, сколько будетъ оной засѣяно рожью, то положенное для магазиновъ число овса пополнится скорѣе, а излишекъ урожая слѣдующихъ годовъ можетъ быть разделенъ между крестьянами.

Изъ первыхъ вышеозначенныхъ таблицъ видно, что послѣ самаго перваго урожая крестьяне не будутъ уже имѣть надобности вносить въ магазины собственнаго хлѣба, слѣдовательно не только они освободятся отъ сей обязанности, но и запасы составятся сами собою безъ уменьшенія количества собственнаго ихъ хлѣба.

Къ сему не излишне будетъ присовокупить *) , что если бы кому встрѣчалось неудобство, столько назначить земли, то можно еще уменьшить въ половину; разлагая напр. наполненіе запасныхъ магазиновъ на 12 лѣтъ, ибо предыдущая таблица составлена на 6 лѣтъ. Кроме сего если бы соразмѣрно озимому хлѣбу, засѣвать такое же пространство, яровымъ хлѣбомъ, тогда легко найти сколь большій былъ бы излишекъ, и это могло бы для крестьянъ быть другимъ пособіемъ, столь тягостнымъ нынѣ для помѣщиковъ. Солома и мякина можетъ быть употреблена на улучшеніе земли и на кормъ домашняго скота, который въ ономъ часто нуждается. Однимъ словомъ: сіе предположеніе во всякомъ отношеніи заслуживаетъ особеннаго вниманія Помѣщиковъ.

*) Примѣч. Переводчика.

WZOROWA TABLICA OSÓBNEGO ZASIEWU OZIMINY NA WIOSKO-ZAPASNY MAGAZYN, DLA WIOSKI MAJĄCEJ 160 DUSZ REWIZYJNYCH, Z KTORYCH W CIĄGU LAT 16, NALAZĄ ZEBRAĆ ŻYTA CZETWIERTI 160.

Lata.	ROZPORZĄDZENIA.	Dziestięcinę ziemi pod zasiew.	Ilość wysiewanego żyta.	Urodzaj w ziarn pięć.	Wnosi się do magazynu.	Zostaje na nasienie.
		Czterci.				
1835	Wnoszą sami właścianie	—	—	—	10	—
	Dają nadto na zasiew	—	2 $\frac{1}{2}$	—	—	—
1836	Wnoszą ciż do magazynu	—	—	—	5	—
	az zasiewu na magazyn	2	2 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{1}{2}$	5	7 $\frac{1}{2}$
1837	Z zasiewu na magazyn	6	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$	30	7 $\frac{1}{2}$
1838	Ditto. Ditto.	6	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$	30	7 $\frac{1}{2}$
1839	Ditto. Ditto.	6	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$	30	7 $\frac{1}{2}$
1840	Ditto. Ditto.	6	7 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$	32 $\frac{1}{2}$	5
1841	Ditto. Ditto.	4	5	25	17 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$
					160	

Co zostanie na wygrodzienie decesyj.

PODOBNAŻ TABLICA ZASIEWU JARZYNNEGO, JAKOWEGO I LEŻY ZEBRAĆ Z TAKIEYŻE LICZBY DUSZ 160, W CIĄGU LAT, CZETWIERTI 80.

Lata.	ROZPORZĄDZENIA.	Dziestięcinę ziemi pod zasiew.	Ilość wysiewanej jarzyny.	Urodzaj w ziarn trzy.	Wnosi się do magazynu.	Zostaje na nasienie.
		Czterci.				
1835	Wnoszą sami właścianie	—	—	—	5	—
1836	Wnoszą ciż	—	—	—	5	—
	Dają nadto na zasiew	—	3	—	—	—
	Wnoszą sami do magazynu	—	—	—	3 $\frac{1}{2}$	—
1837	az zasiewu na magazyn	1	3	9	1 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$
1838	Z zasiewu na magazyn	2 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{1}{2}$	9
1839	Ditto. Ditto.	3	9	27	18	9
1840	Ditto. Ditto.	3	9	27	18	9
1841	Ditto. Ditto.	3	9	27	15 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$
					80	

Co zostanie na wygrodzienie decesyj.

Zresztą, jeżeli właścianie zgodzą się od samego początku ssypywać tyle nasienia, ażeby takąż ilość ziemi zasiewać owsem, jaka będzie zasiana żytem, wówczas oznaczona ilość magazynów ilość owsa napełni się prędzej, a przewyżka owsu rodzaju lat następnych może być rozdzieloną pomiędzy właścian.

Do tego można dodać: z pierwszych wyżej położonych Tablic okazuje się, że po pierwszym nawet użętku, właścianie nie będą już mieli potrzeby wносить do magazynów własnego zboża, a zatem nie tylko się uwolnią od tego obowiązku, ale i zapasy zrobią się same przez się, bez zmniejszenia ilości własnego ich zboża.

Do tego można dodać *): że ktoby miał trudność w zasiewaniu nawet dać ziemi, może jeszcze na pół zmniejszyć, rozkładając zyspek magazynu naprzykład na lat 12, gdyż powyższe Tabella napełnia go przez lat 6. Prócz tego, kiedyby w pierwszym porocy oziminy, zasiewano takież poletk jarzyną, wtenczas jak wielka byłaby przewyżka, łatwo to wyrachować, a to postużyło właścianom na inną ich zapomogę, tak uciążliwą teraz dziedziom. Słoma i plewy, użyć się mogą na zasiew gruntu i na żywność sprzężaju właściańskiego, tak często wielu miyscach cierpiącego niedostatek oncy. Słowem: propozycya, godną jest ze wszch względów pilnego zastanowienia się PP. Właścicieli ziemskich.

J. K.

*) Uwaga Tłumacza.